

[Ministeren for offentlige arbejder.]
skal bygges op med et administrationsapparat, som er rationelt.

I anledning af det spørgsmål, som først blev nævnt af hr. Søren B. Jørgensen, spørgsmålet om, hvorvidt man kunne udstede landsdækkende autorisationer i stedet for at operere med hjemstedsautorisationer og tillægsautorisationer, vil jeg sige, at vi i det oplæg, vi er fremkommet med her i lovforslagene, egentlig har fulgt en opfordring og en indstilling fra Kommunernes Landsforening. Jeg har senere forstået, at der måske er ændrede signaler i Kommunernes Landsforening, har også fået det tilkendegivet, men jeg har altså ikke fået det tilkendegivet officielt, og jeg mener, man i disse sager bør betragte spørgsmålet en smule formelt. I samme øjeblik vi har fået en egentlig, formelt ændret tilkendegivelse fra kommunerne ved deres landsforening, så er der ikke noget til hinder for, at man kan imødekomme det fra vores side. Derudover blev rejst spørgsmålet om ikrafttrædelsestidspunktet, og jeg kan kun udtrykke ønsket om, såfremt man får en hurtig udvalgsbehandling, at vi kan blive færdige til ikrafttræden den 1. januar 1973.

Endelig blev spørgsmålet rejst om organisationernes stilling. Her kan jeg sige, at det gælder generelt for de organisationer, som vi har forhandlet med, at de naturligvis ikke finder det særlig heldigt, at personer uden aflæggelse af en godkendt prøve kan opnå autorisation i Danmark, når en dansk statsborger skal aflægge en sådan prøve. Organisationerne har også understreget, at de ikke selvstændigt har undersøgt, om de rådsdirektiver, som hele ordningen baseres på, kræver, at Danmark accepterer, at de personkategorier, som bekendtgørelsesudkastene nævner, kan opnå autorisation. Denne fortolkning må ministeriet så stå inde for. Organisationerne har herefter taget ministeriets fortolkning til efterretning. Organisationernes standpunkt kan vel sammenfattes derhen, at udkast til bekendtgørelserne har været forhandlet med de pågældende organisationer, som under de foreliggende omstændigheder i princippet har givet deres tilslutning til disse udkast.

Jeg kan nævne, at forslaget om autorisation af elinstallatører har været forhandlet

med Danske Elværkers Forening, Elektroinstallatørernes Landsforening og Dansk Elektriker Forbund. Der har, som det fremgår af de udtalelser, jeg refererede, været en vis almindelig tilfredshed med, at ministeriet vil bistå de autorisationsudstedende værker og myndigheder med at vurdere det udenlandske dokumentationsmateriale, og denne tilfredshed deles ikke alene af de to nævnte organisationer, men af alle, der har deltaget i forhandlingerne.

På gasområdet kan jeg nævne, at der har været forhandlet med Kommunernes Landsforening, VVS-Installatørforeningen, østifternes og Jyllands samvirkende smedemesterforeninger samt Rørlæggernes og Blikkenslagernes Fagforening, så jeg synes nok, vi kan sige, at vi har været vejen rundt, og vi har fået en dokumentation, som vi i hvert fald har været tilfreds med, og som jeg også håber kan tilfredsstille udvalget i dets kommende arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om Kongeriet Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

(Lovforslaget (nr. 77) findes i tillæg A. sp. 1911, fremsættelsen i tidenden sp. 674).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 8 og 9 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om afløsning af tienden.

(Lovforslaget (nr. 76) findes i tillæg A. sp. 1907, fremsættelsen i tidenden sp. 673).

[Formanden.]

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om lån til boligforanstaltninger.

(Lovforslaget (nr. 75) findes i tillæg A sp. 1905, fremsættelsen i tidenden sp. 660).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: De tre lovforslag, forslag til lov om ændring af lov om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, om ophævelse af lov om afløsning af tienden og endelig om ophævelse af lov om lån til boligforanstaltninger, hører nøje sammen og går alle tre ud på en forenkling af arbejdsgangen gennem bortfald af visse funktioner, der nu varetages af hypotekbanken og finansforvaltningen. Når man hertil kan føje, at der i økonomisk henseende er tale om relativt små beløb, må ændringer i eller ophævelse af en ikke-lønnende administration anses for hensigtsmæssig.

Dette sidste gælder ikke mindst bortfald af tienden i de sønderjyske landsdele, der ellers skulle have fortsat til 1984. Da det kun drejer sig om et restbeløb på under 1/2 mill. kr., som for mere end 4.000 borgeres vedkommende drejer sig om terminsydelser på 5 kr. eller derunder, kan omkostningerne ved opkrævningen næsten sluge hele provenuet. Når hertil føjes, at kommunerne efter amtsstuerens nedlæggelse har måttet overtage opkrævningen og det ikke ubetydelige bogføringsarbejde, dette medførte, er det forståeligt, at Kommunernes Landsforening sidste år fremsatte ønske om tiendebankens ophør, et ønske, der nu synes at kunne blive imødekommet.

Økonomi- og budgetministerens forslag om ændring af lov om Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning går ud på at udvide bankens muligheder gennem optagelse af udenlandske lån af valutariske hensyn og uden lovbestemte regler for genudlån, således som det tidligere har været fastlagt, genudlån til kommuner, offentlige institutioner og koncessionerede virksomheder. Det var et ret stramt system, som udviklingen er løbet fra, fordi der heller ikke har været tilstrækkeligt med kunder. Derom vidner det, at bankens sidst optagne lån stadig henstår urørt i Nationalbanken.

Der er ingen grund til at rette bebrejdel-

ser mod banken i den anledning, da lånoptagelsen i udlandet har været et led i regeringens ønske om at styrke valutabeholdningen. Forslaget går derfor ud på, at lånoptagelse kan ske med henblik på udlån til opgaver af samfundsmæssig betydning; det er derfor rimeligt, at der er en mulighed for, at staten dækker det tab, der kan opstå ved, at der sker væsentlige ændringer i valutakurser, eller hvis det ikke lykkes at anbringe provenuet til en forrentning, der mindst svarer til rentebyrden ved lånene. Det er en risiko, man må regne med, når låneprovenuet fortrinsvis anbringes i obligationer eller pengeinstitutter, sådan som ministeren udtaler ved lovforslagets fremsættelse. Men i øvrigt er det bestyrelsen, der træffer beslutningen om låneprovenuet's anbringelse.

Boligministerens forslag om, at statsboligfonden ophæves, giver ikke anledning til mange bemærkninger. Det skal dog nævnes, at statsboligfonden gennem sin 50-årige beståen har givet mulighed for opførelse af 28.000 boliger gennem et udlån på 112 mill. kr., der er tilbagebetalt så nær som 1,3 mill. kr. Denne restgæld fordeler sig på 8 andelsboligforeninger og 4 private parcellusejere, som har fået henstandslån. Forvaltningen heraf skal for fremtiden henlægges til hypotekbanken og kan altså ske uden udgift for statskassen.

Vi kan fra socialdemokratiets side tiltræde de tre lovforslag og er i øvrigt af den formening, at udvalgsarbejde ikke vil være fornødent.

Clara Munck: Den konservative folketingsgruppe er også enig i, at de tre lovforslag, der her foreligger, bør gennemføres hurtigt. Vi har ingen indvendinger at gøre imod nogen af dem.

Efter at hr. Axel Ivan Pedersen på så udmærket vis har redegjort for indholdet, skal jeg ikke forlænge debatten, men blot sige, at vi er enige med den foregående taler i, at et udvalgsarbejde ikke er påkrævet.

Christophersen: Fra venstres side kan vi tilslutte os, at de tre lovforslag gennemføres. Jeg vil kun knytte nogle ganske få bemærkninger til dem. Jeg vil om spørgsmålet om den endelige afslutning af afløsningen af tienden sige, at her står vi jo med en sag, som engang var historisk, og som indeholdt et poli-

[Christophersen.]

tisk sprængstof. Det synes den ikke at gøre i dag, og det kan vi jo alle sammen være tilfreds med. Det er en sag, som med mere eller mindre styrke har præget den politiske diskussion her i landet helt siden 1870'erne, og det er selvfølgelig især med tilfredshed, mit parti ser, at denne sag nu omsider er ført frem til sin endelige afgørelse, idet spørgsmålet jo blev rejst i det forenede venstres program i 1870.

Jeg vil vedrørende forslaget om ændring af reglerne for Danmarks Hypotekbanks virksomhed kun sige, at det er ønskværdigt, sådan som det her foreslås, at loven om hypotekbanken nu bringes i overensstemmelse med den praksis, der rent faktisk har udviklet sig, og derfor kan vi tilslutte os det. Det samme gælder forslaget om at gå over til at anvende de statslige revisionsregler også ved revisionen af hypotekbankens virksomhed. Det er et princip, som det er fornuftigt at få fastslået, og jeg vil sige, at det nok vil være ønskeligt, at dette princip udstrækkes til også at omfatte andre områder, hvor der stadig gælder særlige revisionsregler, men hvor der i virkeligheden er tale om en offentlig virksomhed.

Endelig kan jeg om forslaget til lov om ophævelse af lov om lån til boligforanstaltninger sige, at her har vi at gøre med et forslag fra boligministeren, som vi finder er af en sådan karakter, at vi fuldt ud kan tilslutte os det, og vi kan derfor anbefale en hurtig og velvillig behandling af det.

Westergaard Andersen: Det er jo tre småforslag, vi har til behandling her, og alligevel kan man godt have en følelse af, at med disse forslag er der en historiens ring, der sluttes.

Forslaget om afløsning af tienden er den endelige faktiske afslutning af denne 800-årige ydelse. Den gamle ærkebiskop Absalon kæmpede jo en hård kamp i Skåne, vistnok bl. a. med det formål at overtale de skånske bønder til at tage tienden på sig. Nu står vi her på resterne af Absalons borg og vil gennemføre, at i hvert fald dog sønderjyderne får den sidste beskedne rest af de danske tiendepræstationer eftergivet.

Afviklingen af statsboligfonden af 1922 kan vi i enhver henseende betragte som et skridt i den rigtige retning. § 1 lyder dra-

stisk, men realiteten er jo såre beskeden og kan vel næppe engang inspirere til bemærkninger om den meget ønskelige sanering af langt større pengemellemværender mellem staten og boligmarkedet.

Hypotekbankforslaget er rent teknisk.

Overskriften over forslagene kunne vel lyde: forenkling af administrationen. Vi kan med udelt tilbøjelighed bifalde.

Per Dich: I denne sag, som drejer sig om at give Gud, hvad Guds er, og kejseren, hvad kejserens er — måske især det sidste, men på en mere rationel måde — kan vi tilslutte os fra socialistisk folkeparti med et ja og et amen.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Jeg vil gerne på boligministerens og egne vegne sige tak for modtagelsen af lovforslagene. Jeg har ingen særlige bemærkninger at gøre til ordførertalerne.

Jeg vil gerne sige til hr. Westergaard Andersen, at jeg ved ikke, om Absalon var gammel, men det er muligt, han blev gammel. Jeg tør ikke stå inde for, om udtalelsen var historisk rigtig.

Til hr. Christophersen vil jeg sige, at det er rigtigt, at vi nu afslutter et kapitel, men jeg er desværre nødt til at sige, at jeg vil komme med et ændringsforslag, som betyder, at kapitlet ikke helt bliver afsluttet, idet det har vist sig, at kirkeministeren har nogle særlige problemer med hensyn til, jeg tror, det er 20 privatejede kirker og kirkegårde, hvor der hviler en forpligtelse til at vedligeholde kirkerne og kirkegårdene, og denne forpligtelse har hidtil være udøvet i henhold til en paragraf i loven om tiendebanken. Derfor vil jeg gerne imellem første og anden behandling stille et ændringsforslag, der går ud på, at denne praksis skal fortsættes, indtil den er afviklet. Det er formentlig et spørgsmål om et forholdsvis kort åremål, før den er afviklet, men først når det sker, kan vi endeligt begrave tienden.

Westergaard Andersen: Jeg kan måske hjælpe økonomiministeren med en henvisning; der står en detaljeret beskrivelse i Politikens Danmarkshistorie.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Ønskes der udvalgsbehandling? (*Tilråb:* Ja!). Da der er udtalt ønske om udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslagene henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til ligningsrådet (i stedet for folketingsmand Hastrup).
(Jfr. tidenden sp. 1045).

Valgt blev: Stetter.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 15. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et fond til finansiering af særlige sikkerhedspolitiske initiativer [af K. Helveg Petersen m. fl.].

Mødet hævet kl. 14.12.

21. møde.

Onsdag den 15. november kl. 13.

Formanden: Fra udenrigsøkonomiministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Udenrigsministeriet
København, den 15. november 1972.

Ifølge artikel 2 i traktaten vedrørende kongeriget Danmarks, Irlands, kongeriget Norges og Det forenede Kongerige Storbri-

tannien og Nordirlands tiltrædelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab og af Det europæiske Atomenergifællesskab træder Danmarks medlemskab af EF i kraft den 1. januar 1973.

Under henvisning hertil henleder jeg folketingets opmærksomhed på bestemmelserne i tiltrædelsesaktens artikler 10 og 139, der lyder således:

„Artikel 10.

EKSF-traktatens artikel 31, stk. (2), EØF-traktatens artikel 138, stk. (2), og EURATOM-traktatens artikel 108, stk. (2), erstattes af følgende bestemmelser:

„De delegeredes antal fastsættes som følger:

Belgien	14
Danmark	10
Tyskland	36
Frankrig	36
Irland	10
Italien	36
Luxembourg	6
Nederlandene	14
Norge	10
Det forenede Kongerige	36.“

Artikel 139.

(1) De nye medlemsstaters parlamenter udpeger ved tiltrædelsen deres delegerede til Forsamlingen.

(2) Forsamlingen træder sammen senest en måned efter tiltrædelsen. Den foretager de af tiltrædelsen nødvendiggjorte tilpasninger af sin forretningsorden.“

Det følger af disse bestemmelser, at det påhviler folketinget at drage omsorg for valget af 10 danske medlemmer til Forsamlingen.

Nærmere bestemmelser om De europæiske Fællesskabers Forsamling findes i konvention af 25. marts 1957 vedrørende fælles institutioner for De europæiske Fællesskaber (art. 1 ff), i traktaterne af samme dato vedrørende oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab (art. 137 ff) og Det europæiske Atomenergifællesskab (art. 107 ff) samt i traktat af 18. april 1951 om oprettelse af Det europæiske Kul- og Stålfællesskab (2. afsnit, kap. II).

De nævnte overenskomster er optaget som bilag til lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.